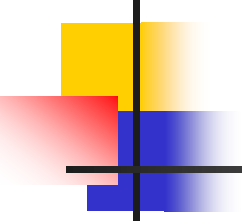

OCHRANA OBYVATELSTVA A ÚKOLY ORGÁNŮ OBCÍ PŘI REALIZACI JEJICH OPATŘENÍ

Mgr.Bohumír MARTÍNEK, Ph.D.

Osnova prezentace

1. Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy.
2. Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí (krizových situací) a realizaci opatření ochrany obyvatelstva

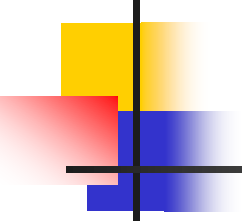
Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

Základní legislativa

- **Zákon č. 239/2000 Sb.**, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Prováděcí předpisy:

- **Vyhláška č. 380/2002 Sb.**, k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

Zákon č. 239/2000 Sb.

- vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a **při ochraně obyvatelstva** před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu

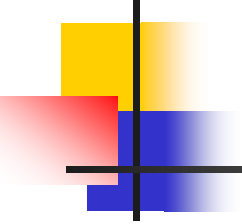

Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

Pojmy:

Ochrana obyvatelstva

- plnění úkolů civilní ochrany [1], zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a plnění dalších opatření k zabezpečení jeho života, zdraví a majetku

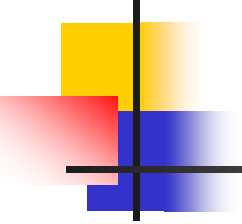
Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

Odkaz [1]

- Čl.61 Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů,
- přijatého v Ženevě dne 8. června 1977 (Protokol I)
- a publikovaného sdělením FMZV pod. č. 168/1991 Sb.

Tím se stal součástí právního řádu ČR

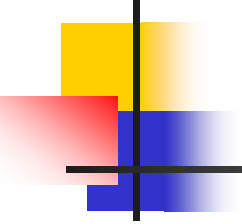
Obsah Dodatkového protokolu je orientován na ochranu obyvatelstva za válečného stavu

Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

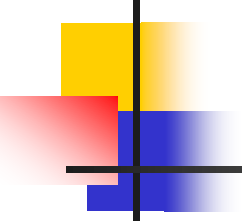
1. Postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu
2. Způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení
3. Technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění a způsob poskytování tísňových informací

Současné pojetí ochrany obyvatelstva, její úkoly, právní předpisy

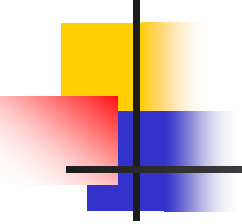
Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

4. Způsob provádění evakuace a jejího všestranného zabezpečení
5. Zásady postupu při poskytování úkrytů, způsob a rozsah kolektivní a individuální ochrany
6. Požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování a stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany

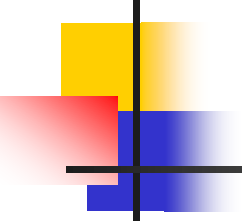
Transformace civilní obrany

- konec 80-ých let a 90-tá léta 20. století - změny z totalitního vládnutí na demokratické
- začala transformace téměř všech národních, státních a veřejných institucí
- země střední a východní Evropy - změna zaměření státní politiky v oblasti bezpečnosti ze soustředění na válku na orientaci k ochraně obyvatelstva, majetku a kvality života při každodenních mimořádných událostech.
- transformace a další vývoj byl řešen na základě celkové koncepce a strategie.
- hlavním smyslem transformace byla efektivnost –tj. maximální příprava na něco co se reálně může stát (válka NE)

Koncepční řešení ochrany obyvatelstva (civilní ochrany) v rámci ministerstva obrany

- V devadesátých letech a až do 31. prosince 2000 byla ochrana obyvatelstva (pod názvem civilní ochrana) v působnosti ministerstva obrany.
- Její řízení zabezpečoval **Hlavní úřad civilní ochrany** České republiky.
- Uvedený úřad zpracoval koncepci pod názvem „**Koncepce zabezpečení úkolů civilní ochrany definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949**“,
- byla vzata na vědomí vládou České republiky usnesením č. 710 ze dne 12. listopadu 1997.

Koncepční řešení ochrany obyvatelstva (civilní ochrany) v rámci ministerstva obrany

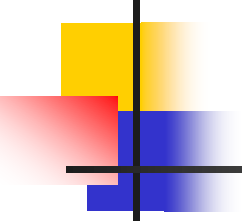
K zásadním koncepčním záměrům lze zařadit:

- Vytvoření **Sboru civilní ochrany** jako integrální součásti záchranného systému. Jeho základem měly být záchranné a výcvikové základny civilní ochrany.
- **Modernizace systému varování** obyvatelstva dostavbou a obměnou sirén a infrastruktury dálkového rádiového ovládání
- Řešení evakuace v pravomoci územních orgánů státní správy a samosprávy, **stanovení povinností** právnickým a fyzickým osobám **při evakuaci** (*povodně 1997 – problémy*)
- Ukrytí obyvatelstva realizovat v jednoduchých ochranných prostorech, ve vhodných částech budov, po provedení úprav ke zlepšení jejich ochranných vlastností

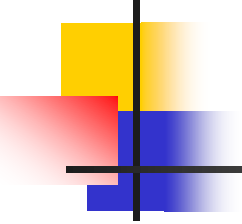
Koncepční řešení ochrany obyvatelstva (civilní ochrany) v rámci ministerstva obrany

- **Nouzové přežití** zabezpečovat s využitím místních zdrojů
- Převedení práva hospodaření a vlastnictví k prostředkům individuální ochrany ze státu (ministerstvo obrany) na obce (bylo jinak!!!)
- Změnit povinnost státu zabezpečovat veškeré obyvatelstvo **prostředky individuální ochrany** na garanci státu u vybraných kategorií (děti,...)
- Zakomponovat do osnov experimentálně ověřená témata ochrany člověka při mimořádných událostech (**školy**)

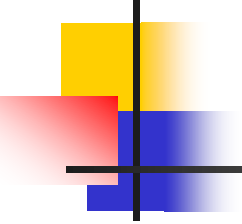
Koncepční řešení ochrany obyvatelstva v působnosti ministerstva vnitra

- Přijetím zákona č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému s účinností od 1. ledna 2001 byly současně převedeny kompetence za tuto oblast z ministerstva obrany na ministerstvo vnitra.
- V souladu se zákonem zajišťovalo plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva za ministerstvo vnitra **generální ředitelství hasičského sboru České republiky.**
- Jedním z úkolů stanovených citovaným zákonem je zpracování **koncepce ochrany obyvatelstva.**

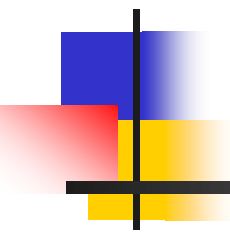
KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2006 S VÝHLEDEM DO ROKU 2015

- **Schválena** usnesením vlády č. 417 ze dne 22. dubna 2002
- **Změněna** usnesením vlády č. 21 ze dne 5. ledna 2005
- charakterizuje dosavadní stav v oblasti ochrany obyvatelstva a navrhuje řešení stávajících problémů
- reaguje na mezinárodní situaci po 11. září 2001 a na rozhodnutí Rady Evropské unie o vytvoření mechanismu Společenství pro zabezpečení posílení spolupráce při asistenčních zásazích civilní ochrany

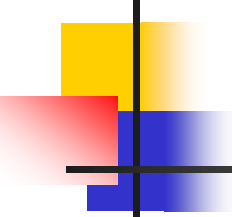
KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2006 S VÝHLEDEM DO ROKU 2015

- Ochrana obyvatelstva, respektive civilní ochrana je charakterizována :
jako soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších subjektů i jednotlivých občanů směřujících k minimalizaci dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí
- tímto pojetím ochrany obyvatelstva je ČR srovnatelná s převážnou většinou evropských států,
- v řadě zemí EU je pojem ochrana obyvatelstva, ale i civilní nouzové plánování a krizové řízení ztotožňován s pojmem **civilní ochrana**, jako s tradičním (historickým) institutem, zajišťujícím komplexně ochranu obyvatelstva v zemi.

KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2013 S VÝHLEDEM DO ROKU 2020

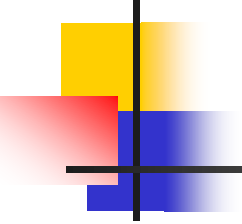
Usnesení vlády č.165/2008

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020

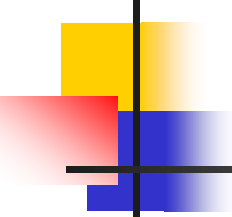
Obsah koncepce (hlavní kapitoly-1.část):

- Bezpečná společnost
- Připravenost pracovníků veřejné správy, právnických a fyzických osob, včetně školní mládeže
- Základní organizační a technická opatření ochrany obyvatelstva
- Plánování a řešení opatření k ochraně obyvatelstva pro mimořádné události, nevojenské a vojenské krizové situace
- Řešení ochrany obyvatelstva v případě nevojenských krizových situací

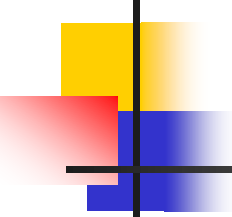
Bezpečná společnost

- Společnost, která přijatý soubor právních, technických, organizačních, finančních, vzdělávacích a dalších ochranných opatření k minimalizaci, resp. k překonání následků mimořádných událostí a krizových situací a v praxi ho úspěšně realizuje
- Bude ji vytvářet zejména veřejná správa, složky IZS, podniková sféra i občané, s využitím hromadných informačních prostředků

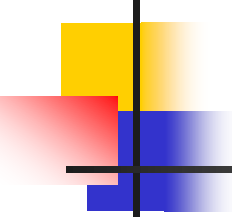
Bezpečná společnost

- Základem musí být informovaný a připravený občan.
- Je potřebné řešit nedostatečnou připravenost obyvatelstva , koordinaci přípravy obyvatelstva a to jak dospělého tak i dětí a mládeže,
- Měla by zahrnovat přípravu na možné situace (MU,KS, narušení vnitřní bezpečnosti, obrana státu, epidemie, epizootie, narušení objektů kritické infrastruktury

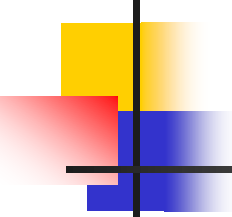
Bezpečná společnost

- Veřejná správa i podniková sféra musí **motivovat** a získat občany **k aktivní účasti na zajišťování vlastní bezpečnosti**, bezpečnosti svých zaměstnanců, spoluobčanů a blízkých
- Bude nutné řešit hlubší i širší zapojení občanů do zajišťování bezpečnosti. **Jako možné řešení je zapojení občanů cestou občanských sdružení, zejména těch, které se zabývají ochranou obyvatelstva a CO (dobrovolní hasiči, ČČK, humanitární organizace)**
- Toto řešení se hledá nejen v ČR, ale v celém světě. Je vhodné spolupracovat zejména v rámci EU.

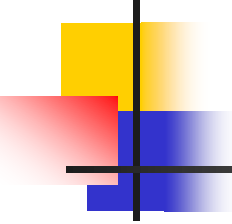
Připravenost pracovníků veřejné správy, právnických a fyzických osob, včetně školní mládeže

- Připravenost pracovníků veřejné správy, právnických osob bude řešena v souladu s koncepcí vzdělávání v oblasti krizového řízení.
- Přijmout „**Program** výchovy a vzdělávání obyvatelstva k jeho bezpečnosti a ochraně při mimořádných událostech a krizových situacích“

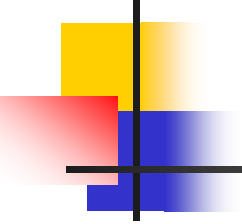
Připravenost školní mládeže

- Školní mládež- rámcové vzdělávací programy ZŠ a SŠ. Perspektivně rozšířit hodinové dotace k výuce témat ochrany člověka za mimořádných událostí o problematiku bezpečnosti, dopravní výchovy, drogové závislosti, násilí a poskytování první pomoci.
- Ke zkvalitnění připravenosti budoucích učitelů bude začleněna do studijních programů pedagogických fakult problematika "Ochrana člověka za mimořádných událostí".

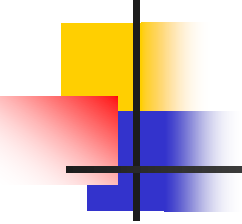
Základní organizační a technická opatření ochrany obyvatelstva (výběr)

- Varování
- Evakuace
- Ukrytí
- Nouzové přežití
- Ochrana před kontaminací
- Humanitární pomoc
- Spolupráce s neziskovými organizacemi

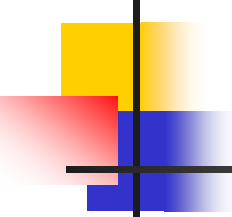
Varování obyvatelstva

- MV-GŘHZS – podmínky pro koordinovanou výstavbu a provozování systému varování
- Přerozdělení odpovědnost za jednotlivé části JSVV (infrastruktura, koncové prvky varování – využití programů EU pro obce)
- Rozšíření odpovědnosti za systém varování v okolí provozovatelů nebezpečných zařízení (kromě JE navíc chemické provozy, vodní díla)

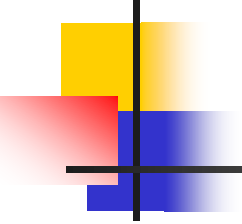
Varování obyvatelstva

- Zajišťování místních informačních systému (propojené na JSVV) u provozovatelů objektů a zařízení ve kterých dochází ke shromažďování velkého počtu osob (obchodní centra, nádraží, zimní stadiony...)
- Budování obousměrných systémů se sběrem informací o stavu koncových prvků, s měřením (s čidly) fyzikálních veličin (výška hladiny vodních toků, úniků nebezpečných látek)

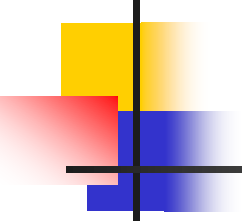
Evakuace obyvatelstva

- Reagovat na změněné podmínky s převládající samovolnou evakuací (vlastní dopravní prostředky)
- Řešit systém regulace pohybu samovolně evakuujících
- Řešit systém registrace evakuovaných
- Přehodnotit zásady pro evakuační zavazadlo
 - možnost přepravy ve vlastním automobilu

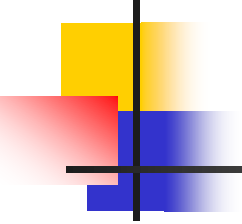
Ukrytí

- Využívat ochranné vlastnosti staveb při nevojenských MU s únikem NL
- Přehodnotit plány ukrytí v havarijních plánech (nezahrnovat stálé úkryty)
- V obcích řešit vytipování vhodných prostorů pro improvizované ukrytí
- V rámci územního plánování a stavebního řízení uplatňovat požadavky CO (shromažďovací prostory pro EVA, pro dekontaminaci,...)

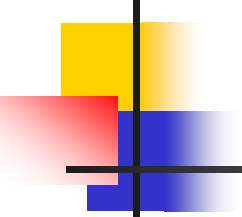
Nouzové přežití

- Pokračovat ve využívání stacionárních zařízení
- Mobilní kontejnerové soupravy – 16 ks – kraje, Základna logistiky, ZÚ Hlučín
- Prověřovat a procvičovat 5 mobilních materiálních základů humanitární pomoci (Kosíř 2007)
- Předurčené JPO?

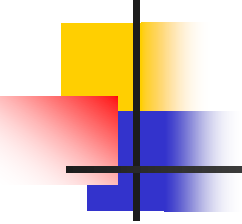
Nouzové přežití

- Vytváření souprav pro různé typy MU (dálnice, vichřice, migrační vlny)
- Připravenost souprav pro transport do zahraničí (pro pomoc občanům ČR a EU)
- Stanovit zásady pro zabezpečení obyvatelstva pro nové druhy MU (výpadky el.energie,plynu, epizootie,epidemie.)

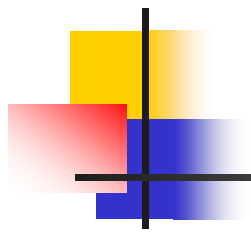
Ochrana před kontaminací

- Používání improvizovaných prostředků – potřeba připravenosti obyvatelstva
- Nákup nových mobilních prostředků pro dekontaminaci obyvatelstva a techniky
- Podmínky a zásady pro zřizování stacionárních dekontaminačních zařízení při hromadném zasažení osob
- Stanovení postupů pro likvidaci kontaminovaných oděvů (dekontaminace nereálná, problémy s evidencí...)

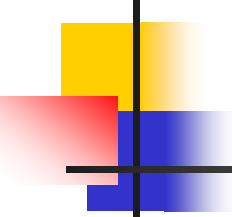

Humanitární pomoc

- Zřízení materiální základny humanitární pomoci pro poskytování pomoci do zahraničí napojené na leteckou i kamionovou přepravu (IOP EU)
- Ve spolupráci s nevládními organizacemi vytvořit systém poskytování adresné a efektivní HP s využitím informačního systému evidujícího nabídky, poptávky a jejich cílené využívání (ISKŘ)

Úkoly orgánů obcí

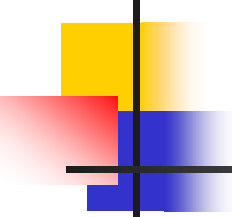

Úkoly orgánů obcí při řešení krizových situací, mimořádných událostí a realizaci opatření OO

Základní definice

Mimořádná událost = škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací

Krizová situace = mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“).

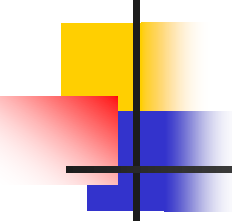
Úkoly orgánů obcí při řešení krizových situací

Krizové řízení = souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
2. ochranou kritické infrastruktury.

(§ 2 písm.a) krizového zákona)

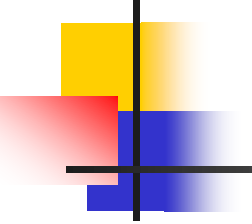
Krizové opatření = organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění jejích následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob (§ 2 písm. c) krizového zákona)

Úkoly orgánů obcí při řešení krizových situací

Orgány krizového řízení (*hl. II krizového zákona*)

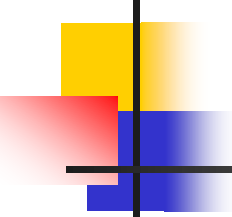
- vláda
- Ministerstva a jiné ÚSÚ
- Česká národní banka
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje
- orgány obce s rozšířenou působností
- **orgány obce**

Starosta obce

(§ 21 krizového zákona)

- zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací (ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí);
- za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení **může** zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán;
- zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce (správní úřady se sídlem na území obce, právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit);
- plní úkoly stanovené starostou ORP a orgány KŘ a úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu ORP;
- odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených MV .

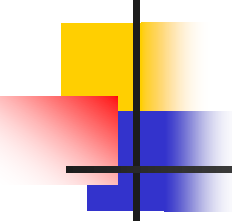
Starosta obce

(§ 21 krizového zákona)

V době krizového stavu starosta obce:

- zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce a vyrozumění orgánu KŘ, pokud tak neučinil HZS kraje (OPIS);
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce;
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití
- zajišťuje organizaci dalších opatření pro řešení krizové situace.

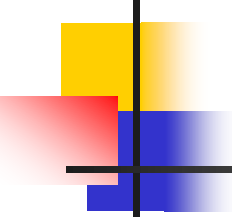
Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtmán převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje; O této skutečnosti hejtmán neprodleně informuje obec a MV, který může rozhodnutí hejtmána zrušit

Starosta obce

(§ 22)

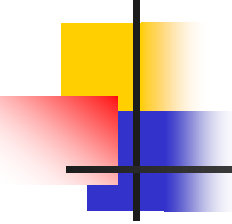
- při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce.
- je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá toto účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce OÚ
- Nařízení obce se zveřejní též dalšími způsoby v místě obvyklými, zejména prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu.
- stejný postup se použije při vyhlásování změn obsahu již vydaného nařízení obce.

Obecní úřad

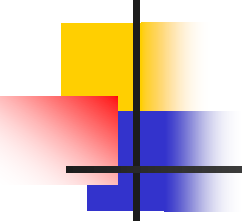
(§ 21a krizového zákona)

- organizuje přípravu obce na krizové situace;
- poskytuje OÚ ORP podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu ORP;
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob
- podílí se na zajištění veřejného pořádku;
- plní úkoly stanovené krizovým plánem ORP
- seznamuje PO a FO způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení.

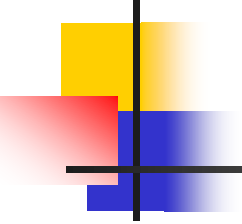
Krizový štáb obce

- Starosta obce může zřídit jako svůj pracovní orgán pro přípravu na krizové situace a jejich řešení **krizový štáb obce**.
- Jeho zřízení by mělo proběhnout předem, tj. při přípravách na řešení krizových situací.
- V případě, že se starosta obce rozhodne krizový štáb zřídit, postupuje přiměřeně podle ustanovení nařízení vlády č. 462/2000 Sb.
- Členové krizového štábu mají být na členství připravováni.
- Pro jejich činnost je potřebné vybrat a vybavit vhodné prostory.

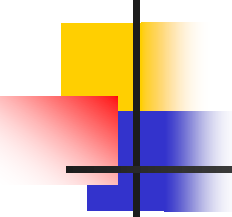
Krizový štáb obce

- do KŠ lze jmenovat odborníky, kteří jsou dostupní na území obce (např. členy bezpečnostní komise při obecní radě, připravené členy občanských sdružení)
- Na činnosti se budou podílet zaměstnanci OÚ, ti by tvořili pracovní skupinu KŠ
- Pokyn k aktivaci KŠ vydává starosta v případě, že je vyhlášen krizový stav nebo velitel zásahu požádá o součinnost při provádění ZaLP
- Vyrozumění členů KŠ a dalších osob provádí určené pracoviště (ostraha OÚ, obecní policie, ...)

Pracovní skupina (KŠ obce)

- analyzuje vývoj krizové situace (MU) v obci
- dokumentuje postup řešení krizové situace (MU)
- soustřeďuje informace o stavu SaP, vede přehled o jejich nasazení a rozpracovává návrhy na jejich využití
- organizuje spojení s KŠ okolních obcí, KŠ ORP a KŠ kraje
- zabezpečuje informování veřejnosti
- připravuje technickou a informační podporu nasazeným SaP
- vede evidenci finančních výdajů a nákladů
- organizuje OO, zásobování a humanitární pomoc
- zabezpečuje ukládání pracovní povinnosti výpomoci, poskytování osobní a věcné pomoci

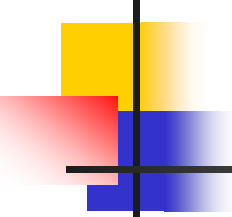
Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Obecní úřad při přípravě na mimořádné události:

1. Poskytuje podklady a informace HZS kraje, které jsou potřebné ke zpracování havarijního plánu kraje nebo VněHP

Jsou to zejména:

- charakteristika území obce (geografické, demografické a klimatické informace, popis infrastruktury);
- podklady do plánů konkrétních činností (zejména zajištění varování a poskytování tísňových informací, evakuace, ukrytí osob před hrozícím nebezpečím a zajištění nouzového přežití obyvatel obce);

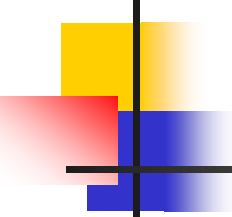

Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Dále to jsou:

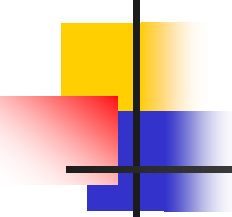
- písemné dohody, které starosta obce předem sjednal s právníckými a fyzickými osobami, podnikajícími fyzickými osobami o způsobu a rozsahu osobní nebo věcné pomoci pro potřebu záchranných a likvidačních prací;
- možnosti k poskytnutí plánované pomoci na vyžádání (obec má povinnost poskytnout tuto pomoc v mezích své působnosti, a pokud by tím vážně neohrozila plnění vlastních závažnějších úkolů)

Poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu IZS).

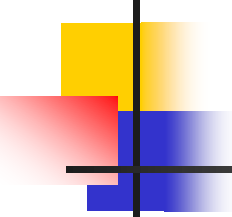
Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

2. **Seznamuje P a FO v obci** s charakterem možného ohrožení, s připravenými ZaLP a OO
- při plnění tohoto úkolu obecní úřad vychází z analýzy možného ohrožení (výpisu z HPK a VněHP) a využívá k tomu především odborníky (HZS, IZS, SHČMS ?);
 - používá k tomu širokou škálu forem a metod (školení, besedy, semináře, pracovní porady, tiskoviny, ukázky...).

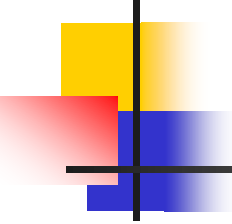
Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

3. Provádí přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci
- OÚ, na základě analýzy možného ohrožení, zvolí **obsah a formy přípravy obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci** (ukázky, instruktáže, tiskoviny, letáky, místní rozhlas, místní kabelovou televizi, exkurze, přednášky s besedou...), zvolí termín akce, zabezpečí lektory, potřebný materiál, resp. finance;
 - k přípravě také může využívat možností, které úřad nabízí. (za pomoci vývěsek, úředních desek, internetových stránek úřadu, nebo vytvořením informačního koutku, kde je možno v tomto prostoru zajistit distribuci letáků, nebo jiných materiálů zaměřených na charakter možného ohrožení obyvatel obce, na připravená opatření k zabezpečení ochrany obyvatelstva, jejich života, zdraví a majetku.

Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

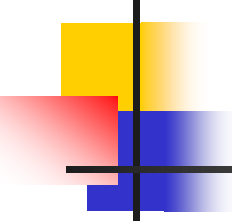
- Zvláštní pozornost je třeba věnovat občanům sluchově, zrakově a tělesně postiženým;
Dále se doporučuje před očekávanými MU (např. povodně apod.), kdy lze předpokládat vyšší poptávku po informacích, zveřejnit informace v regionálním/obecním tisku a zajistit potřebné informace v dostatečném počtu do informačního koutku na úřadě;
- k tomu je vhodné využívat materiálů zveřejněných na internetových stránkách HZS a v případě potřeby je možno požádat o podporu.
- Vhodné je využít spolupráce především se **sbory dobrovolných hasičů**, následně pak se základními a ostatními složkami IZS.

Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Úkoly vztahující se k záchranným a likvidačním pracím

- Starosta obce je ze zákona oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.
- Starosta obce, který uložil povinnost právnické osobě a podnikající fyzické osobě poskytnout věcný prostředek:
 - informuje hejtmana o uložení této povinnosti;
 - zabezpečí jeho vrácení tomu, kdo věcný prostředek poskytl;
 - vydá potvrzení o využití tohoto prostředku.

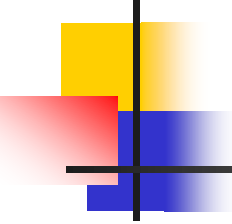
Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Úkoly vztahující se k záchranným a likvidačním pracím (2)

Potvrzení obsahuje:

- údaje o uživateli popř. vlastníkovi věcného prostředku;
- nezbytné identifikační údaje věcného prostředku;
- datum a hodinu poskytnutí a vrácení věcného prostředku;
- stav opotřebení a poškození;
- poučení o náhradě;
- označení orgánu (starosty), který potvrzení vydal.

K poskytnutí věcné nebo osobní pomoci nelze vyzvat fyzické osoby, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva.

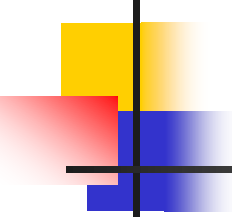

Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Úkoly vztahující se k záchranným a likvidačním pracím (3)

Od osobní pomoci jsou osvobozeny

- osoby ve věku do 18 let a od 62 let;
- osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných činností; plně invalidní osoby;
- poslanci a senátoři Parlamentu ČR a členové vlády;
- a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.
- Ženám lze nařídít pomoc, která není v rozporu se zákoníkem práce a vyhláškou č. 288/2003 Sb., (práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným, kojícím, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým)

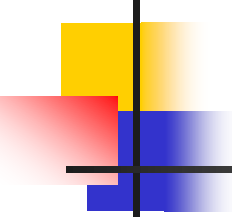

Úkoly orgánů obcí při řešení mimořádných událostí

Významný nástroj obce při provádění ZaLP i při plnění úkolů ochrany obyvatelstva je **JSDHO**, kterou obec zřizuje a spravuje na základě § 68 zákona č. 133/1985 Sb.

- jednotka PO provádí požární zásah podle příslušné dokumentace nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků, provádí záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech;
- jednotky PO **plní úkoly také na úseku ochrany obyvatelstva.**
- základní početní stav členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce se zvyšuje o potřebný počet členů, je-li tato jednotka současně zařízením civilní ochrany.

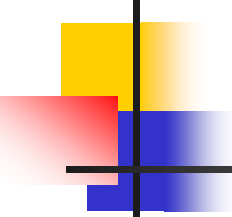
K těmto úkolům bude samostatná prezentace HZS Olk

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Starostovi obce zákon ukládá:

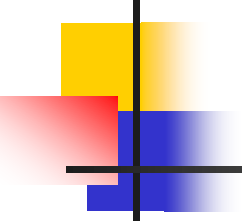
- zajišťovat varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- organizovat v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce
- organizovat činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Obecní úřad na **úseku ochrany obyvatelstva:**

1. Zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím
2. Podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce
3. *Hospodaří s materiálem civilní ochrany (obce neřeší)*
4. *Vede evidenci a provádí kontrolu staveb CO (už jen výjimečně)*
5. *Seznamuje právnické a fyzické osoby s ochranou obyvatelstva (bylo u MU)*
6. Je oprávněn zřizovat zařízení Civilní ochrany
7. *Je dotčeným orgánem ve stavebním a územním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva (nebude asi věcí SHČMS)*

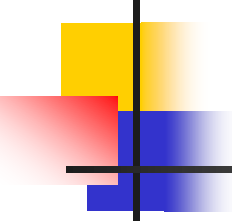

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

1 Zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím

Varování a poskytování tísňových informací

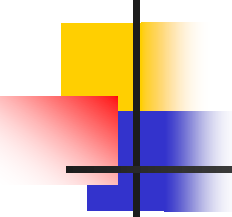
- k vyhlášení signálu jsou využívány elektrické rotační sirény, elektronické sirény a MIS a k předání verbální tísňové informace pak elektronické sirény a hromadné informační prostředky (např. Český rozhlas, Česká televize a MIS);
- koncové prvky varování musí odpovídat technickým požadavkům na koncové prvky varování připojované do JSVV vydaným MV-GŘ HZS ČR a musí být schváleny pro připojení;

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Varování a poskytování tísňových informací

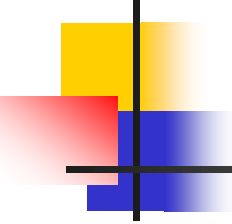
- varování musí odpovídat hrozícímu nebezpečí zejména co do jeho účinnosti; postupuje se z připravených podkladů uvedených ve výpisu z havarijního plánu kraje (vnějšího havarijního plánu);
- varování obyvatelstva se uskutečňuje varovným signálem „Všeobecná výstraha“
(kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin; signál může být vyhlašován třikrát za sebou v cca tříminutových intervalech), který se vyhlašuje při hrozbě nebo vzniku MU, která může ohrozit životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí.
Jedná se o jediný tón sirény, určený pro veřejnost; (**1 varovný signál v ČR**)

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Varování a poskytování tísňových informací

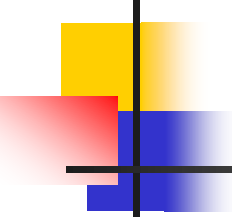
- po zaznění varovného signálu následuje tísňová informace, ze které se obyvatelé obce dozvědí, co se stalo, kde se to stalo, jaké nebezpečí hrozí, co mají obyvatelé obce učinit k ochraně svého zdraví, zvířat, resp. majetku;
- při poruše MIS nebo sirény je potřebné mít připraven náhradní způsob varování a informování (využitím složek IZS, tlampači, osobním stykem, mobilem...);
- zvláštní pozornost věnovat neslyšícím (mít o nich přehled a připravit individuální postup varování a informování)

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Ukrytí a evakuace obyvatel obce

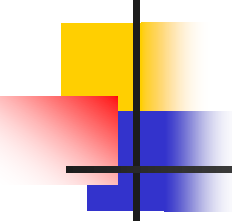
- ukrytí nebo evakuace osob se uskutečňuje na základě vzniklé situace okamžitě nebo postupně dle připravených plánů (výpisu z havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu);
- k ukrytí a evakuaci je nutné poskytovat včasné a přesné informace obyvatelům obce

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Ukrytí osob:

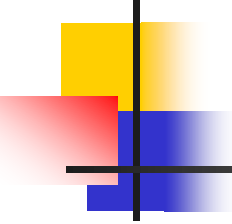
- ukrytí osob v případě vzniku MU s únikem NL se zabezpečuje v improvizovaných úkrytech s využitím přirozených ochranných vlastností staveb, uzavřením a utěsněním oken, dveří, vypnutím ventilace apod.
- improvizovaným úkrytem může být např. rodinný dům, byt v panelovém domě, kancelář, prodejna a všechna další místa, kde lze vyjmenovaná opatření uskutečnit

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Evakuace

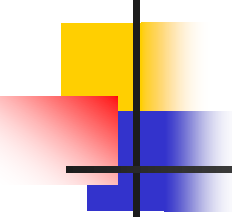
- evakuace obyvatelstva je jedním ze **základních způsobů ochrany** obyvatelstva.
- je to souhrn opatření, jimiž se zabezpečuje **přemístění** osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek **z míst ohrožených mimořádnou událostí**
- vlastní evakuace (dlouhodobá) se provádí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění;

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Evakuace

- evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost. K ochraně těchto pracovníků se plánují a provádějí nezbytná ochranná opatření; Přednostně se evakuace plánuje:
 - pro děti do 15 let,
 - pacienty ve zdravotnických zařízeních,
 - osoby umístěné v sociálních zařízeních,
 - osoby zdravotně postižené
 - a doprovod osob zde uvedených.

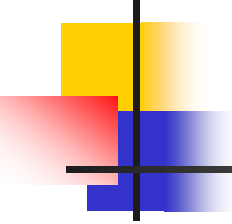
Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Evakuace

Evakuaci zajišťuje **pracovní skupina krizového štábu** (pokud byl krizový štáb zřízen), **evakuační a přijímací středisko**.

Pracovní skupina KŠ (určený pracovník obce) zajišťuje:

- řízení průběhu evakuace, koordinaci přepravy ze shromaždišť osob do evakuačních středisek a poté prostředky hromadné přepravy do přijímacích středisek a dále do cílových míst přemístění.
- zajišťuje využití dopravních prostředků, jejich přerozdělování mezi evakuační střediska,
- opatření nouzového zásobování pro obyvatelstvo,
- koordinaci činnosti evakuačních a přijímacích středisek,

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

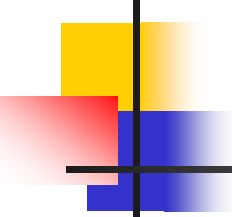
Evakuace

Pracovní skupina KŠ dále zajišťuje:

- spolupráci s orgány veřejné správy a se zdravotnickými a humanitárními organizacemi,
- dokumentování průběhu celé evakuace.

Evakuační středisko

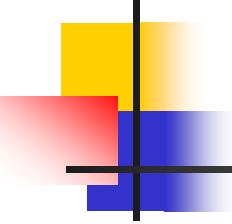
- je prostor, ve kterém jsou evakuované osoby shromažďovány a informovány o dalších opatřeních a činnosti
- buduje se tak, aby evakuovaným nehrozilo žádné nebezpečí.
- zajišťuje zejména řízení přepravy z EST do přijímacího střediska s využitím dostupných dopravních prostředků

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Evakuační středisko

- vedení evidence o příjmu evakuovaných osob a poskytování pomoci při slučování evakuovaných rodin,
- přerozdělování evakuovaných osob do předurčených příjmových oblastí a přijímacích středisek,
- vytvoření a označení místa pro podávání základních informací v prostoru EST, první zdravotnickou pomoc, popř. přednemocniční neodkladnou péči a převoz zraněných nebo nemocných do zdravotnických zařízení,
- nouzové ubytování a stravování pro personál a evakuované obyvatelstvo, které se zdrží v evakuačním středisku déle než 12 hodin

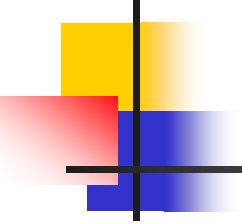
Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Evakuační středisko

- udržování veřejného pořádku v prostoru evakuačního střediska,
- podávání informací o průběhu evakuace pracovní skupině krizového štábu.
- ubytování, stravování, zásobování a distribuce zásob se zajišťuje především na základě uzavřených smluv

Přijímací středisko je prostor, kde se zajišťuje příjem evakuovaných:

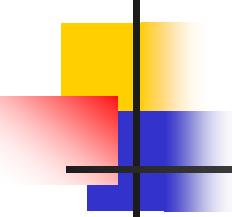
- přerozdělení evakuovaných do předurčených cílových míst , míst nouzového ubytování,
- poskytování první zdravotnické pomoci a odvoz zdravotnických z.
- informování o průběhu evakuace, inform. evakuovaných osob, orgánů veřejné správy o počtech a potřebách evakuovaných

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

Z praktických zkušeností se jeví jako optimální, aby se evakuační středisko stalo i přijímacím střediskem:

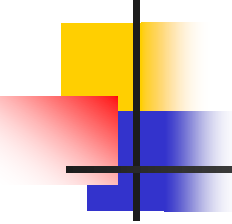
- problém organizovaně převážet lidi (autobusy, regulace dopravy,..., část osob se stejně přesune samovolně k příbuzným a známým)
- došlo by ke značnému zjednodušení zabezpečení EVA
- i při velkých katastrofách v ČR není problém najít místa pro nouzové přežití osob (**evakuační střediska?**) bez „dvojího stěhování“ – z domu, ze EST
- I název **evakuační středisko** navozuje spíše místo, kde evakuovaný pár hodin nebo dní přežije než to že se bude z něj někam přesunovat

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

2. Podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce

- souběžně s evakuací a v souladu s plány, uzavřenými dohodami a smlouvami zabezpečuje obecní úřad a starosta obce nouzové přežití obyvatel (nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami a vodou, nouzové dávky energií, nouzové základní služby obyvatelstvu a plnění základních hygienických norem);
- tyto dohody se uzavírají s objekty kde lze bez větších problémů nouzové přežití zajistit (prostory pro ubytování, dostatečný počet WC, umyvadel, sprch, popř. možnost vyvařování)
- příkladem jsou školy, hotely, ubytovny, sportovní areály,...

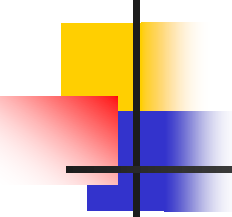

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

2. Podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce

K tomu může :

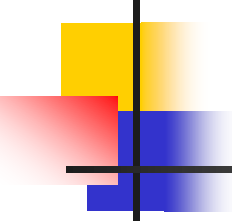
- u **HZS krajů** (a ZL) jsou vytvářeny soupravy materiálu nouzového přežití, které jsou určeny k zabezpečení nouzového ubytování, stravování, případně ošacení evakuovaných osob. Tyto jsou dostupné na vyžádání prostřednictvím HZS krajů;
- humanitární pomoc, dle zákona číslo 241/2000 Sb. zabezpečuje vláda prostřednictvím **SSHR**. Ta vytváří zásoby (spací pytle a deky, potravinový a hygienický balíček), které je schopna na základě žádosti poskytnout při řešení krizových stavů;
- humanitární pomoc jsou dále schopny poskytovat **nevládní a církevní organizace, právnické osoby, jednotlivci**;

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

- obsahem humanitární pomoci je především materiální, finanční, poradenská, duchovní a psychologická pomoc poskytovaná dobrovolně prostřednictvím těchto organizací a jednotlivci.

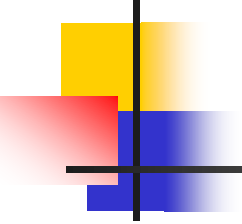
Důležité je, aby obec měla lidi a prostředky pro distribuci pomoci (členy občanských sdružení, dočasné sklady, dopravní prostředky)

Úkoly orgánů obcí při realizaci opatření ochrany obyvatelstva

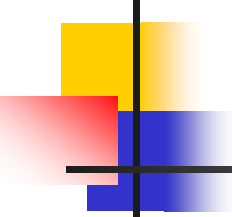
6. Je oprávněn zřizovat zařízení civilní ochrany

- obec je oprávněna zřizovat **zařízení civilní ochrany** bez právní subjektivity k řešení úkolů ze zákona o IZS
- při tom jsou orgány obce povinny postupovat podle zákona o IZS a také zákona č.133/1985 Sb., o PO
- zákon o PO totiž ukládá JPO plnit úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva a civilní ochrany.
- pokud je v obci jednotka zřízena (je téměř všude) a připravena plnit úkoly v těchto oblastech (? řeší se) je nutné toto vzít v úvahu při rozhodování o zřízení zařízení civilní ochrany

Zařízení civilní ochrany

- Zařízení civilní ochrany) je součástí **obce a** je určeno k plnění úkolů ochrany obyvatelstva.
- Tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.

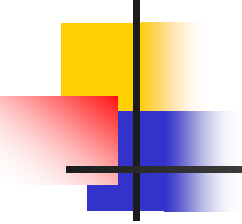
Zařízení civilní ochrany

Postup při zřizování zařízení CO:

Obec jako zřizovatel může požádat HZS kraje o vyjádření k účelnosti zřízení zařízení CO. Přitom bere v úvahu především existenci jednotky požární ochrany zřízené obcí a její úkoly.

V žádosti uvede:

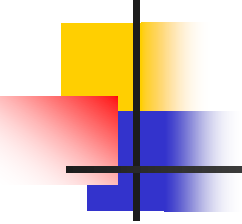
- svůj název, identifikační číslo obce jako právnické osoby, adresu sídla úřadu,
- kontaktní osobu a adresu objektu, v němž má být zařízení CO
- dále se uvedou zdroje možných rizik vzniku MU a další skutečnosti využitelné při posuzování účelnosti zřízení zařízení CO.

Zařízení civilní ochrany

Hasičský záchranný sbor kraje zašle zřizovateli vyjádření do 30 dnů ode dne doručení žádosti a uvede v něm:

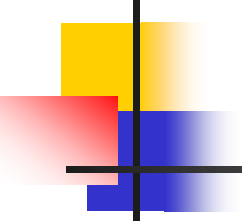
- pro jaký účel je vhodné zařízení civilní ochrany zřídit z hlediska potřeb zabezpečení úkolů vyplývajících z vnějšího havarijního plánu nebo havarijního plánu kraje
- a doporučí personální složení zařízení civilní ochrany.

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

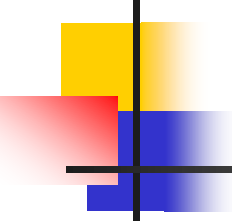
(1) **Zařízení pro zajištění evakuace tvoří**

- a) obsluha evakuačního střediska složená z velitele, nejméně 2 pomocníků a dále osob vykonávajících doprovod v počtu potřebném podle organizace dopravy a
- b) obsluha přijímacího střediska složená z velitele, nejméně 2 pomocníků a osob zabezpečujících péči o evakuované v místě ubytování.

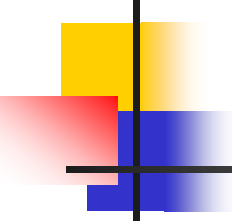
Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

- (2) **Zařízení pro zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci** tvoří
 - a) obsluha zařízení pro nouzové ubytování a stravování složená podle charakteru a velikosti zařízení, nebo
 - b) skupina humanitární pomoci složená z velitele a 2 až 4 pomocníků.
- (3) **Zařízení pro nouzové zásobování vodou tvoří obsluha** (počet osob dle rozsahu úkolů)
- (4) **Zařízení pro poskytování první pomoci** tvoří zdravotnické družstvo (velitel a nejméně 3 zdravotníci)

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

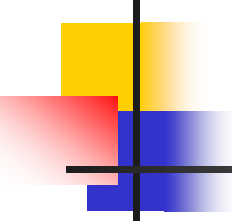
- (5) Zařízení pro provádění prací spojených s vyprošťováním osob a k odstraňování následků mimořádných událostí tvoří
- a) vyprošťovací družstvo složené z velitele a nejméně 4 pomocníků a
 - b) obsluha strojů složená ze 2 členů.

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

(6) Zařízení pro zjišťování a označování nebezpečných oblastí tvoří

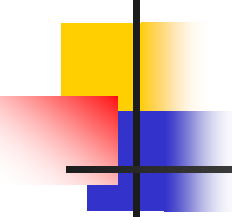
- a) průzkumná hlídka (velitel, 3 průzkumníci a řidič)
- b) skupina analytického zjišťování (velitel skupiny), která zahrnuje
 - 1. hlídku radiačního a chemického průzkumu složenou ze 3 průzkumníků a řidiče,
 - 2. hlídku laboratorní kontroly složenou z chemika-analytika a laboranta-dozimetristy,
- c) hlídka dozimetrické kontroly složená z velitele a 2 dozimetristů,
- d) obsluha stacionárního hlásiče úrovně radiace tvořená 1 členem
- e) **povodňová hlídka** složená ze 2 členů-pozorovatelů.

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

(8) Zařízení pro zabezpečení dekontaminace osob a oděvů tvoří

- a) skupina zabezpečující provoz stálé umývárny složená z velitele, nejméně 2 dozimetristů-chemiků, 2 členů-obsluhy svlékárny, 2 členů-obsluhy sprchové části, 2 členů-obsluhy oblékárny, 2 zdravotníků, 2 směrníků, 2 členů-obsluhy dodávek vody a 2 členů vydávajících náhradní oděvy,
- b) skupina pro dekontaminaci oděvů složená z velitele, nejméně 2 dozimetristů-chemiků, 10 členů obsluhy a 8 nosičů oděvů.

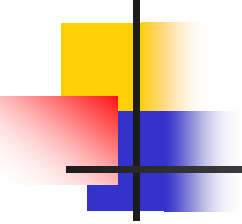

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

Zařízení pro zabezpečení dekontaminace terénu

- a) hlídka strojní speciální očisty složená z velitele, 1 člena a řidiče
- b) družstvo ruční speciální očisty složené z velitele, nejméně 2 členů a řidiče.

Zařízení pro zabezpečení dekontaminace věcných prostředků tvoří skupina složená z velitele, 2 dozimetristů-chemiků, 5 členů-obsluhy, 2 členů-pomocné obsluhy, 2 členů obsluhy dodávek vody a 2 směrnicků.

Personální složení a věcné prostředky zařízení CO

- (10) **Zařízení pro zabezpečení ukrytí osob** ve stálých úkrytech tvoří krytové družstvo složené z velitele, obsluhy filtroventilačního zařízení, zdravotníků a pomocníků v počtu podle kapacity úkrytu.
- (11) **Zařízení pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany** tvoří skupina výdeje prostředků individuální ochrany složená z velitele a nejméně 2 členů.

Zřizovala by se jen pro případ stavu ohrožení státu a válečného stavu.